

КЫАЙЫҢЫ КҮНҮН КӨРСӨ “МОХСОҖОЛ”

Д. ПАВЛОВ.
Директор.

Хажийнх олонтааг

Чурагчы улууһугар чу-
наш, нигун, молдаван, ук-
раинец, казах, түвик, та-
гауд, кыргыз, немец, ко-
рсек, жэнтэи, нуучча -
аралас омук олохтоло-
ро биллэр. Саха сириг
оҕотун таптаан, кийи-
ит, күтүөт буютач, үлэ-
ни батыһан кэлэн ба-
ран билиги дойдубут си-
рин-үөтүн, дьонун-сэргэ-
ни сөбүлээн үйэлэрин туха-
лбыттар элбэхтэн.

Бүгүн айыкка билиминер оор адыр ылым күнүзөк Кыргызстантан калыптара бисе жыл булбулут. Омук аналдык халан эре кырыл уулутар кертэн тахсыбыт югатырып батылан калыктарыттан Чурапчыны иккис дойдуга өгөстөн, үлүккэн-хамсаал, оор-уруу төрөтөн озорор. Наыры уонна Заир Сатыбалдыевтар уол өттүтүн уруулар-хааннара маннакылар. Ол курдук, Заир иккис Мандарайыттан төрүттөх биір дойдулаахкыт Октябрьина Николаевна Макарова Запорожскта үерэнс жылдыан кырыгы устун Биятурсун Сатыбалдыевы көрөн, ыл булбулттар. Эдэр кертмевилер олохторун бастаан жылдыан Мандарайыт атаарылттар, үс уолган иккис уол Заир төрөтүн кытта Кыргызстанга келуттүр. Омо тиликэн үлүккэн-хамсыы сырыттахарына 1991 жылдакка дойдуга булбулут уларыкыны-галыкыны түмүтүр үлүт сүйс хаалар куттына тирек, Октябрьина Николаевна ыл булбулут Заирын уонна кыры устун иккис төрөбүт дойдуттар айангабыт. Адалара Биятурсун Мадикович омутун сүрөткөн, уол оор, эр юлүн аймакы-хаана ханна баарынан олурукстаах аналдыан дойдуттар хаалыт. Билезин Октябрьина Николаевна Мандарайыт "Ымалы" уһукуктен повардыар, кертмевин дойдуттар айан-ыларын доруобуйатын турута ашпактазбет. Килипи кытта 11-с кытааска үерэнэр Ныургуна биір, оггон ыл булбул улахан уолдара дойдуттар хаалыт.

Минь Сатмаагдмэвтарган, сүүрэнжээ, кийбэг буолан кэлбэг. Нэвэрэны кытта испэсхтээ. Дьахтар сэрээнэ дьэстии-уотун тутан, оотун-уруутун, аһын-уолун кэржэ-истэн олоор эдэр ийэ 24 саастаах, дьэ-уот коммуналнай хайааныстыабын бэстэйгэр харамыһыан үлэлиир. Саха сиригэр чулчалар олохтоор дин толкуйдаах кыаһы өмө бөрөбөг дээн турбуттарыттан, биллэи түрүр, соһуобут. Дьахтар кэрээнэ баһыан барсар аһаа буолуһа, өнөн харахтаан кэрбөтөх дойдуттар олохсуйа бөрөбөг буолуһааһын кутулу кыһааһа.

[illegible]

Эдэр ыял бастакы улахан кыһалчаларынан граждандыкты уюмга провозисканы ыһык буолбут. Ус сыл курдук докумуоннары жосроһонго, запростарга эппиэттэһиһигэ суурбүтүгэр-жөһүтүгэр. Кылгыттарын үһүс сылыгар Назира ийетин уюмга багый

ыггыран олохсута сатаабыт да, быйыл бойдуларын ахтан, тэнгүбүттэ.

— Виллийн Кыргызстанга ба-
лаһынша атын, - дэвлэр Сата
балдревтар, - Урут тирван тагас-
тыр, көбүрү, шампанскайы
оторон таһаар заводтар үлэтид-
лэр этэ. Союз ыһылдыарытан ол за-
водтар үлэлэр тохтоон, үлэтэ суох
юһи элбэтэ. Предпринимательс-
то кууска сайыны, тэрилталар бары-
кэриэтэ чааһытай бас бөлүккө бори-
лонишлар. Онон Кыргызстантап
көһүү элбэх.

Кийн атын дайдуу дайду гынаа олохуяарыг сүүрэн оруулу дэвсгэртэй сонгуур. Кэлий дьон дэвсгэрт, байгалийг сүйхээр, элбэг дьонг зогсоо бийдүүлээрэн, "байгалийг зогсоо"

Зайр суушша
догторгурутат мах
танамлар "Кала
зшын угаа аймах
тарбын эрэ кыгта
рым, сиртохеуайар
рыстарын, күүн
та бижын, бүтү
атастардаах
нык бадарар
өйбүл буула
тан астынаби
Назира дог
билээр.

Муслимлар
омук дьонно буо
рыи сирин-ту
юрдүстүм. "Дос
мыт, итэрийбит
улаханнык бол
Эһиги курдук

бүлсэрлэм, хэсэгтээ
Охтон Заир табиа-
ныг хэргээр хангал-
на бх дорлордоо х-
вал бууллубут. Хин-
түгэнгээ күүс-хөмө,
р дьонордоо хтүгтүг-
хү, үрөхөг", - дэв
тторутар махталын

күнөөрүн бөлөтүмбүт. Күндү тутар 21 күндүгүр
Пауруз деген сахалар ыһаахтарыгар тэпкөөх
улахан бырааһыһыһаахпыт уонна саамай
бэлэ күмүтүгүн Орокубайрам буолар, - дээн
Назира кэпсир. - Дыа көргөнтэ сыһыаннаах
мусульманнар тутуһар сирдэрэ-туомнара ал-
бох Колобур, эр киһи хайан да иһити, муостаны
сууйбат, өрүсү көрбөт, илэбэрт дыахтар үлэтин
толорбот. Дыахтар хайан баҕарар көргөнтөн
биир сүлүүх алларар буолуохтаах, мун да ону
тутуһабын. Вайзегтөн элэ саастаах киһиэхэ
"эн" дээн тыла туттан сыһыаннаһар көндүлөө-
мөт. Көргөнтө аймахтарын ааттарынан
ытырар эмэи сэргитиһиһин быһыынан аарыл-
лар. Сахалыы "убай", "адыһы", "санас", "күй-
ит" дэбэт курдук айыах дьаһ көргөн ыһаагар
күм буоларынан ытырарын Көргөнтө аймаха-
рын ытыаһылар - эн эбсиһинэбит. Төрөппүтү-
тыла - сокуон. Төрөппүт өлгүндүлүһүтүн, көм-
үһүн ыал буоларын кытта быһаарар кыахтаах.
Бөһүтү бийэтин даҕаны төрөппүттэрбит тылла-
рыттан тахсыаһыт. Ол аата бөһүтү быһаа-
рыһыта суохтут дээн буолбатах, сокуон, ирдэ-
бил өлүүт. Ол да иһин Саха сирин дойдус саҕастон
оллоохтут".

Салбадмиевтар нэгж оюулохтор. Сахааны түрэгтээх, Руслан ниссигээх. Кыргызыаймаар-ханаа баар сирингэр төнүүхтээх. Ол да сирингэр оворлорбут улаатыааларыгар, кэргэн ылар саатарыгар бусаабыт, ыал буолубут сирбигингэр - Кыргызыагыта төннор эбээһинэстээххит. Оворлорбут кыргызыа кэргэн тахсар, кыргызысканы кэргэн ылар эрэ түтүнүкүртүр дьээ кэргэн, аймах ыһылдыбыаа оворуохтааххит. Оччогоону оччотоогу быһаарыа, оттон бизилги биһиги Чурапчыга оворорбугуттан дьоллоххут", - дьүүлэр хатыһыардаах-чарыһардаах, огу тэгэ хойуу бадарханыаах тапталлаах Чурапчыбыллыт дойдү олоостон оворор күнүкээх Кылызэстаныгыаттара.

Оксана ЖИРКОВА.

Түрүктө
дын талашында кыргыз ку-
лаганын бир сүлүн бүтүрүштөн
кытта билингенер.

БИШБАРМАХ

Пельментэ курдук уулу, тууһу, бурадугу туттан тир-
стэ оһорон балаһыгар бил-
Ууһунан

Улахан морскара эти уонна хортускама буһарабыт. Бүтүт эти, хортускама хоторо уутба. М.

Төвстэй тэнгэст баран удахан гал буйд
уонга эг бусут мандаг.

тун кэниэ улахан нэлэтэр тэрилтэлэрэ бүтүһүмүсүн уурбайт. Ол үрдүгүр элэ, хортусканы бэлэ.

Бүгд ариулахуу кутабыт.

багын гишүүнээр. Милоний-
гээрх байдал.

ОБОНУДЫНЭ КЭРГЭННГЭ ИИГНИИ

Мин 3 ордуу зогтон, улдаагынтаран 7 шинэжээхтн, 2 хос шинэжээхтн. Орд зогтон-
тнн тулунан албох кишээтн, сурунаалы
аахыг билигбистэн юура да бууалар субо
бигэрсигин багарабын.

Орону дунд көргөнгө иштин ишви кийин-жара буоларыгар улахан орунду ылар. Ий-эни, арийн утумнааһын дөн буолар. Ол иһин орону кыра эрдэгиттэн дэстэр-уокса талын-оһун көнөрөн, маалда харарын даштар иһдэ сылдьыахтааххын Доруу-бай итэ, ага оротун кыра сааһытар хоо-шоһон, биһэйбээн утутар буолулар-на, ор-нотоксак, арамсах буола улаатар. Оро итэ-рингэр куларан тыны туттар табыллыбат Дьону-сөргөнн сиилиер буолуоххын, ор-барытын итэ-билэ сылдьан огу үтүстөр, дьону ааһыа ахтыбат буола улаатар. Дьыа-уокса кыра эрдэгиттэн үлэ-рүөрүт орду-к үчүтүү. Оруну иһаа атаахтатар эмэи табыллыбат. Сорох ор төрөтүттөрү төһө хамнаһы ыларын көмөн биһаарбат буолуохтаах. Ол иһин талбытын көрдүүр, мисын абыданар ылларар Талбытын көрдүү үөрөнөр, оһтон кыһыларсына, иһаа аһаһы сагаланар.

Төрөлшүүтээр өөр истрэигэр мэхинэ солуга суохстан эгнээр, айдаарсар буоллахтарынча өр санаатын алыагаллар, өр кутталаар, кута хамсыар. Дүз кэргэнгэ ага улахан оруулга ыһахтах. Ага, иһэ сыйһата өдүр кэпсэмэ суохтаах. Өр төрөлшүүтү убаастаабыт буола улаатар. Сыйһана-халгыһа өлүгүрүдүна хаһылаан-ыһааһаан үрдүтэр түһөр табылыһабыт наһаан кэпсэмэ быһаарыһахтах.

Сарсгарда оро үүрнэ барарыгтар үчүгэй наставыннаааах барыахтаах. Ол күн оро оскуолата чинчийтик сылдар. Улаанпыг ороно кытта дымз-уот кыналатын тэнгэ килектен барыаа жоллохтик быһаарар ордух. Очкору оро кыналатын буюу үрүрээр. Ороно кыта эрдүктүн туох дымардаарын билэн үөрэххэ кини ороно салалын бичиксэтээххэи.

Орхун уһунжук бэйэтэҥҥэ тэҥнээр куһаҥаҥ. Эбэттэр, эбэттэр сымэ сымлаан хаалларар улахан охсуулаах буолуон сөп. Дьону ахтар, сыйгон сымлаан дьоруобуута айырыһыр. Дьонуттан тэҥнэн дэ сөп. Биллэн турар эһээ, эбээ атаахтатар, өр тэҥнэһэн боскочууһа сымлаһа.

Ийнэр-аһаан кэлэр араны кытта
өйдөмүттүн кэннэ, оро ийибитигэр
быһаарсар ордук. Кыстал буолбатах, сорук
дакталлар ага итисин кылдырыа үрдүтэр
туһун үөрүн, мөрөй бараллар. Очуро эр
күһү кыһаһырбыта аатыран өссө арыгы-
лыы барар. Манньах ыыл айдааннаах-иер-
сиккөөх ыыл аатыгар киирсэр. Эр күһү
аанна үлэтэ, хазыаһа суох буолан үкүөн
санаата алдынар. Ага билитин дьэс кэр-
сигитэ оруула малтөөн эрор дьон сакса су-
руйаллар. Ага дьон айбыт күһүбүт буолар.
Күһү иһэр-аһыһар буолуларын дьэс кэр-
сигитэ айырылар. Урут, үлэлитэр эрдиктөө
сарсарда үлэлэргэ кутар дакталлар
эрдэрэ ийибитин туһунан кэлсөөн өтө-
төр эһилэр. Эр күһү манньах быһааны
сүрөһүн-быарынан сэрэйэр, кыбыстар
Эбөө санаата алдынар дьон бары муну
абааһы көрүллөр, булбут күһүнэн аагал-
лар дьон толкуйдутур. Дьэс кэрэп илалык
буолуларын ырахан барыта кыалыан
сөп дьон салгыбын. Дьэһэр-уоһон кыһаһыр-
са сүдүлөр күһүрүн салгыны үкүстүгүн
сөп Үөрө-көтө, биһр санаанын сылдыар ба-
лдан олдук.

Оскулла уонга тороллуктук таска тибээтэ-
тэох бэрдэлүүтэ. Оруу сыһыантат-халтат-
тын кээрдүүлүүтэ күүрүрү сатыһаахтар. На-
ар оскуллалар, бөгүрү тороллуктук сэлэ-
нээн кэбһүр табыллыбат. Сыһына нигил-
либэт оруу күүрүр сүүлтэ күүрүрү улахан уу-
стугаахтар.

[illegible]

ЭБЭЭ ШУРА.
Улс кыһыл уордыан кавалера.

Марина ПОПОВА,
улуустанары гимназия
11-с гуманитарнай
кылаһынын үөркөмчүсү.

УЛУУ КЫАЙЫДЫ

**ЫТЫК СЭРИИ КЫРДЫКТААБЫНАН
УОННА СИЭРДЭЭБИНЭН КҮҮСТЭЭХ**

1943-снл сэлс
шамьийн 9 күнүн
ССРС үрдүн
уруйдаабынныт.
Фашистаа тэрийбэл

хаан олбохтоох, адиртаймалх сэрлэлээр өлнөр-өһөрөр сэмэх тынш хаарьбаталх ыдал дайду урдуган суудун хөрнэтэ этэ. Кэс сэрэг талокнугар саа-саадах тутал, хэвэ тынш хотуур, суга, нурьдах тутан, хэвэ обуюуа сэрэгт сэгэн онгорон - бары сэмнэг өстөөр хайаары, дайдууттан үүрээр алаа-тишээ охевхивта түрэмвиншт.

[illegible]

Сталын нэгдүгээр бичлэвч 10 жил олол-
бут Н.С.Хрущев тэр эрх, хөмүүл хүүстэй
норуут дайдуудын кыаг-рдыгын үрдүнэн
(хосмоса тахсын, идернай атомнай сэрин
сэнтэнээ) ыглык сэрин Улуу Кыайыгын бө-
лигтэири олохтоботоо. Хрущев оннук
быһылта - ихэснэ кистэлэнэ. Онгон үлгэ-
тэ, сэрингэн ордубат истигэн, бэринилэ-
эх норуут Кыайыгын чэстэмэтин буолу-
схаарын күүрдүк ыһыммыта, умса-төһөн
үлэтинэн ээр бытса.

1963 сэлдлаахжа бѳлээснэ сэргийнни тидигшлээтхэн салайсыбт ЛИБрежнен кэлбитэ Клеи 1964 сэлдлаахжа ыам ийин 9 күнүн – Кызыны кууну башлытынн баш-этгэрлн ылбаа талаарыбта. Сэргэхсэннэ, болонзони бусубут.

1965 сэл саашыгтар Кызылы 60 саллаах
убулугайа болуотоммота, парад тэриллибиттэ.
Сэрэи солгутаахыахтара маршалыгтар тирбэ.
Улуу Кылайыа истэригэтин утаньыттылы

чингийн, үерхэн барбыгтара, бигд
салдаагтар тийш суруулж тасалтара, ша-
аагчынхныгтара аагчынхныгтара. Тийш-
ах жерхэнх бары чигжээ-бондоч, ариас
чигжээ-бондоч тасалтара. Ол жерхэн 42
сүүл устала Улуу Кыялы оржойжогч
сүүлжээ бондочын, сүүлжээ кытталжээ-
рын чигжээ-бондочын жерхэнх, өйдөжүү-
бондочын жерхэнх, суруулжээ. Ийнхүү
үйжээ-бондочын жерхэнх да бара, сүүлжээ-
да тара.

Салхий үөрүүлээр — ыгхь сэрхи хэлт-
тэмдэглэхтэрв сэгтгэнт «сэлт» хэлт
хэлтүгнхтэр сэрхи дивт тутун бэйлхтүгнх
хэлтсэгт, хэлтнх хэлтсэрхтнх хэлт туттуулу
хэлтнх ахтлхтэр, Илэ дийдүт, норууна бй-
рхнххтлхт буйлуу хэлтхүрүн хэлтлхүрүнхт
Сэлтнх сэлт ахтлхт хэлтсгдхтүхт бэйлхтүгнх
Илэ дийдүт хэлтнх хэлтсгдхтүхт бэйлхтүгнх

Саха сиринтээ Айа дойду күүсүсүлгүтөр 62509 элбин ытырыллыбыт эбит буоларына, бүтүн күнээккэ бүтүн өрөстүүбүлүс үрдүккэ 925 сэрэн таптыгылаара тыһыһах. Ону дараа дойду ариас уһуктарыгар кыйыт дьонор эбиллэ. Ойуһулар Чурагыч улууһугар баара-суора 35 сэрэн элбинтэ бүтүгүн хаалта. Айыһы тыһыһаага олуктук Үгүс таптыгыһах сэрэн таптыт ыттык дьомукт бүтүлүр. Күнүһүрө суох Кыһыһааа балыктар хабдыгын көпөһүлүр Баччаагыт дьирки Кыһыһа күлүсүр таһаах сэрэн таптыгтар арыһаах итэриһиттэхтэ балыгыһаа кэлбиттэ. Аны бу ордо сымдыар арыһах сэрэн таптыһаахтарыһа үкүлүрө уруһууларыһа курдук оһкуулаа тыһыт көмүр, чыһэһиһиһэ да кыһтар кыһагыһа суох.

Онон ытхык сэрим Улуу Кыялыта, историкта, өрөгөйдөөх кушэра кырдыктыра отон, сээрдэххэра сиридийэн, үүнэр колүөккөн патриотизм тыһыһаттар иһиги уурайабатын туһугар атын тыһыһах туһуһулар баалларып туһаһа тууар оон этэ. Онууһтарынан бастаан утаа "Ветераны Отечественный войны" дэстабырыһыһаах тыһып ветераннара бааллар. Кыһыһэрэ 1935 сыһыһаахха дээрэ төрүөххэри эһиэ, бүгүн күнүһүһхэ 15500 тыһып истерана баар турдук 1946-1947 сыһыһа тыһып ветераннара эһиэ сыһыһа тыһыһаһыһаһа көһүрүүлэр Кыһыһэрэ сэрэгэ салгыһыһа фронтка эһиэһх тыһып бууһаһаһа, оһогон таһаһаһаһа күһүһүрүһаһа, сэримдэри аһыһаһа

тангайхын хаачгийннар. Кыһыл Армиин
наамынны сэтгэстэ Олиһин махтал бэлт-
этти дийхү Үрдүкү Сэбиэст тыһып жунгуу-
руох бөрүһүн үзөхтөх үлэһиттэ грекциһи-
рыгар 1946-1947 сылларга "Кыһыһынээх
элэтин иһин" мотэһитэри туттартайбыт.
Оһуһук үп-сө кыһалыбат буһуллалына баста-
рып уһап итти көлүһүн тилт төрөһүһүрүн са-
рып көһтөһүһүмэхтарыгар тыһаһаһа наада.
Оһуһо дийһиһээх сэрһи көһтөһүһүмэхтарыһи
көһкөһтэр-хилһаһи көһүһтэрэ уһаһи, адир
көһүһүһүһтэрэ дыйһар, иһтэр күүүһтэрэ
кыһыһнар кыһаһтаныр.

Салтлы иеништерге, 1935 сыллаах төрүктөргө дьэри Кыһылы сэрби тыһынаах туолуулар бугуһулар тыһы ветераннара киирэн бөрүлүнэр. Итиннаах салтлы турдур, Улуу Кыһылы күлү курдук Россиялар баар-сууһ дьэри патриотизм тыһынаах үтүү үлэ итэр, дьэри күлү мэлтү суоһ салтлы-санаа итэрүлэр Ийэ дьэдүтэ, нурусуу талтлы, киилэргэ бөрүлүннэх буолуу саа туоһо итэ.

1941-1945 онуудад Ага дойду утгыг сэр-
нэг уонша Улуу Кыайыһаа кырдык-
таарыан уонша сирдээригэ илүүстэригэ бу
олорон кэлбит бэ сыдыах сэмэттү толору
көрдөрдө. Бастаангыт эйиһааһаа фашизм
истэһаа сыдыһаа. Илүүхэ сөбө сууһу
сөһөһө көрдөһөт бэһаа. Ону Ага дойду
утгыг сэрнэгэ бэр дэһэ хараран иһиһэр
көрдөһөт бэһаа. Иккэһиһэ, утгыг сэрнэ
сирдээригэ тааһа, ордух дииһаһаа үөрэт-
тэһаа, патриотическай хамсааһаа сууһу-
дан уонша тааска, маска чокуһаа үлэһэр
үлэһиһаа. Сэрнэ кыттыһааһаа сир-
дээх чыһаа-бөрүһаа, чыһаһаа тий-
тэххэ, хорсун быһаһаа умуһуһаа
ваттаһаа. Улуу сэрнэ кырдык-таары
оһөт, сирдээригэ тааһа, сууһуһаа быһа-
һаа кыттыһаа, сыһаан сыһа Кыайыһаа
күтэ сирдээригэ сирдээригэ кинэ далааһа-
һааһаа дойду үрдүһаа бэлэһаа,
дэһаа-сөһөһө кинэ түүһаа сарар.

Омны тавьл ветеринарийн сэрвэгтэйгээ
малчдаартай тэмцэн, Улуу Кыяаны сэр-
вэг сарынхны үнэтэй нэртэй нутагтай. Бу
двалын Кыяаны 65 саяаах үгүйсгүүл
хороо олохуур сонгогч.

Сергей Григорьевич СТАРОСТИН,
Алза дойдү сарыгити ветерани,
Чукары сап.

КЫАЙЫҢЫ КҮНҮН КӨРСӨ...

[illegible]

Бүтээмээн Бундэв, 5 кортус
с кыһаһын үөрэнэчиги.
Корр: Бүтээмээн, бу ыһаһын
үнүтэр биһиги төр бэрээһин-
ыстыырбыт буолуон.

Биймагн: Онтон бийсн нэл-
дэсгүй утары сэрвэлдэн ка-
былчлалыг нийн бэрэвхлэл-
тэйлээ. Ниймагсэр бийгн
рийгн бийлээр ниймтэй-
н кууцэх уонш тууурдаах

алтаазынын дугу? Кими эмэ арлы дугу?

аттар уруу стройдан хаамы-
ны эээр каамыбын 9 кутутор
жаамылыг. Мин Кыдылыг бы-
саалтаах ромбон Анна Пяно-
устаны төрөштүттүрбөз зордо-
руук дорбоний салаттылар.

ж. Петр Кардановский, улус-
ский колледж I-ый курсун сту-

урэн эһигтээс Кыаамаах күттүгүн
кыһэлтыга ыгырабын. Арый-
са сэрин уотутар баар буолу-
охсултай.”

карса суох салгытта сэрин-

Дөхөтара түбэлтэ сэтгээм энэ
сэримтэй туһуушан кинээ шортан

Петр: Мин бэрхлэйн көрөбүтү.
Корр: Тутангисан туһанан күрөбүтү ээ?

Алексей: Эгэрийн хатуу кел-
дэаран Егор Семенович Н-
күүнүн ээрдэлийн Багарэби

Клара Моштырева, ЧРОО
данийн үерхээчигч

санхалзах дайнгоох буудал бу
тшигт буудлууд санхалзын
Кобоконг ухув айагса туруна
дмалыг Айхонгожа сн байр
тшгт. Бср да дмал-ула, а
дойдута тмизн збнннннннн
тсрнннннннннннннннннн
тснннннннннннннннннн
санхалзах уд-уорбууан ннн
дмалз нннннннннннннннн
тснннннннннннннннннн
тснннннннннннннннннн

Корр: Кипра, эңиги даяз жер-гөтөгө кырдагыс ветеран баар дуо? Кытайы күнүзү эрр-деннэтээр.

Клара: Ваар.
Мини Кыайына
кутубхан хоту
көһөрүлүү кал-
тылываарып, 72
саастаах
кундурук саны-
ыр ээсэбин Мар-
фа Алексеевна
Монастыренин
эбэрдэлигин!
Биһини кини
күтүрүм күтүтүрүм

журал жүйөсү менен байланыштырып, өлкөдөгү өнөр жай өнүгүшүнө көбүрөөк көңүл бурууга милдеттендирилген. Бул жөнүндө өлкөдөгү өнөр жай өнүгүшүнө көбүрөөк көңүл бурууга милдеттендирилген. Бул жөнүндө өлкөдөгү өнөр жай өнүгүшүнө көбүрөөк көңүл бурууга милдеттендирилген.

**КЫРДЫБАСТАН
АЛГЫҢЫН, ЭДЭРТЭН
ЭЙЭТИН...**

Миний эгнээ Навторгоодог Гавриил Семенович нарыг эрдмүүнээ ийшээ сүлх
хэлэлдэлт, онгон уулзалтаагаа Ари дайдуу Улуу саригтээ сарлалан, Ари-
улаах огуулаа сарилдлыгтаа Ийнээ далан түүрт хэлэлдэлт бүтээхтэй

1942 с. улт кураан сайын дайдагч от үүсгэжээ—Нутара үүсгэж, сүлжүүн юураагч, улахан дэглүүн талта отгобугтар. Ол нэлээн алдаа сэлэн тэгүрүх тулаагч хаалар. Көлүсөлчлэр, көрөр-эстлэр тэнгистэ суох кыра улт келүүхө гырахан үлэтнээр мөхөөтлэр.

Кулун бурдук баштун баһаллар. Барыта фронтта дини бурдук си-
идлары бобулар. Ошлор кутулах хасааһын буллахтарына: ому лашини-
сикон сивиллери үнү. Онда кутталыах эитт Кинилор кулхустарылар
Хааххос дини сирлери кутулах хасааһын жомуйан истарин тутан
"бурдук уорбүлүсүн" дини, хааһыага баһаллар.

Сарыагын кулутур узакки атыыр оруну элорон, ат-ас бунаркан, куну была быраһайлыктаабыллартар. Дьон-сиргэ үктөн-кити өр дү өр кэлэ-даан-түүсийн, оһуһайлыан атаарбыллар.

[illegible]

Энэм үүлгүй сэлдэггүй буюдан "Бичигч" нэгдэлд орохыг хүсч байсан ч, үүнийг хүлээн зөвшөөрч өгөхөд хүндрэл байсан. Энэ үйлдлийг хийхэд хамгийн их ажил хийсэн нь "Бичигч" нэгдэлд байсан. Энэ үйлдлийг хийхэд хамгийн их ажил хийсэн нь "Бичигч" нэгдэлд байсан. Энэ үйлдлийг хийхэд хамгийн их ажил хийсэн нь "Бичигч" нэгдэлд байсан.

Бүтээгдэхүүн бүлэг бүрээр Москва, Санкт-Петербург, куораттартаах сэлбэлэлсигэ дотор.

Выйш элээр НДСбууруусай аатын Болтои орто оскулатын 10-с кылааны үөрөнө өлөөр тасууралсай комитетин бичигтана көрсөтөр. Милкватин ийлигч олоонгоо.

нэр

Болгоно орто оскуоланын 7-с кытанын үлгүсү

63 СЫЛЫНАН !!!

лорго 9 завод баар дивелэр этэ. Тууһу, испиэскэни, фанераны о. д. а. оноролторо. Биһиги үлэллэр заводтун үөл сүөһү тириэтин кийи кулуга көстөр салпыһаан онорон таһаарар. Төһүбүтүгэр, ол завод үлэллэргэ үксүлөр фронга барбыт быһыылаахтар, арыах дьахтар уонна 3-4 оронньор бааллара. Онно биһиги, 52 киһи, төһүбүтүгэр үлэллэппиппит.

Сүөһү тириэтин тууһаан хаһааналлар эбит. Улахан ыскалыахтар. Ол ыскалыахтан рельсэ устун сүүрөр тали-эскэни кийиһилээх от курдугу илтирэн испиэскэлээх уулаах бадыбаалга бырааллар. Биһиги дойдубуларым Никсифор Никсифович Гоголев күнү быһа ол бадыбаалларга хааны курдук буолуохтарга диэри биздэрэни испиэскэ таһан кутар. Мин тириэтин ыраастааһын сыһар 2 сыл тохтобула суох үлэллэбиппин. Станоктар түүнүн нуучка дьахтара үлэллэр, кээһэ барарбар кэлэрэ, сарсыарда кэлэрбар барбыт буолар. Михаил Карпов диэн Чурапчы салинньаһын

хааччылаһар. Кыра хамнас аарылар уонна аһаан-таһаан сыматтан хамнас кыттан тутан ыһаллар. Бэйэбэр срдоро кыттан курдук буолар. Очмотоогу өлөр да суох курдук буолар. Очмотоогу өлөр тиһилэр кээһэ мөксүһэр диэн кээһэ дуу? Олорор сирбит 3 салыаһынаах дьаһ. Олорор кийи аһаар эрэ бетар быһаах, барыта орон. Бырааһыныах, купуул, радио диэн суоҕа. Кээһэ дьаһы сыматтан утуулар сиргин буларан. Чурапчытан барсыбыт Корселев, Вахтов уонна Иванов диэн нуучкалардаахпыт. Ол дьон сарык кэниһитин көргөн билэн онно хаалбытара.

Сыһах начальнига Данил диэн кырдыаҕа оронньору урут ыраахтаары сарыа заводу бас билэр этэ диэн кэпсэтиллэрэ. Биһиги сыһахыт үлэллэ-хамнаһын барытын кийи дьаһаар. Минни биһирэ даҕаны сыматтан кэлэр. Кэлин ударник буоламмын сирингэ барарга босхолон брешь бэрбиттэрэ. Онно да комиссия онорон сирингэ барааччылар хомуйаллара.

Бэйэм дойдум дьонуттан миниги

КЫАЙЫЫ ТУҢУГАР ҮЛЭЛЭЭБИППИТ

Бу ахтыһыны суруйааччы мин Гоголев Иппокентий Федорович 1918 сыллаахха алтынны 14 күнүгэр билиһиннээн Чурапчы улуусун Куулдья үрүгүн Онох Хомус диэн аласка күн сирин көрбүтүм. 1955 сыллаахха итингэ Чурапчыга дьаһ көһөрөн адалан салыаан олохсуйбутунан очмоттон бачча диэри хамна да халбарыйбакка олорбун. Оҕо эрдэхсигэр илтиһинэн даҕаны, кэлин биһиги дьонун, дьахтарын уһуһук үлэллэн 55 сыл үлэ ыстаастаахпын. Быһыт күнүн Бокоруонна аһааһа толоттордоһун 90 салһын буолуохтаас.

Сэрин буолуон арай иһингэ тыҕабынан ыалдьан тубдиспансерга сыта сыдыбытым. Бачар онгон буоллаа буолуо, комиссия миниги уоттаах сэрингэ буолбакка үлэ фронтугар анаабыта. Мин 1943 сыл бэс ыйын 19 күнүгэр үлэ фронтугар бараары Чурапчыга киирэн баран, 1945 сылааһырдьах ыйын 5 күнүгэр төһөн кэлэн дойдубун булбутум. Мантан барарбытыгар бэс ыйын 20 күнүгэр 23 күнүгэр диэри 3 түүнээх күн быһастала суох ардах түспүтэ, бу дьыл өг эргийбитэ.

Биһиги үлэ фронтугар барааччы 125 киһи фронтта барааччылардыын 300-төн таһа киһи ШКО-га ардагы аһаары үс күн хоммуһут. Ардах кэниһитин кууран-хатан турбут сир туох баар куоһахтара уунан туолбуттара. Ону биһиги киллиргэччи кэһи, аара Мугу-дайга уонна Төһүгүгэ хонон сатыы Аларга Бөстөөххэ тиийибиппит. Борохот кэлэһин турар этэ. Дьоккуускайга туоран биһиги хоннубут. Онно көхсүгэ укул биэрдиһэр. Онтон борохуокка тобус-толору хаалаан кэбистилэр. Атын улуус-

тартан уонна куораттан кийи толору. Кэбээһиэ көһөрүлүгүгэ барбыт биһиги дойдубуларбытын көрүстүбүт.

Хас хонук устубуһунун өйдөөбөтүм. Тотор гына аһаталлар этэ. Усть-Кутка тиийибиппитигэр, барыбытын грузовой массынналарынан Заярская диэн Ангара өрүс үрдүгэр турар 25 көстөөх дэриэбинэ илтиһэр. Массына даҕаны, кийи даҕаны элбэх этэ. Итингэ барыбытын борохуокка сымэн Ангара өрүһүнэн уһунубут. Дьаһ манна аспыт мөлүх буолла. Халпыаста уугун испитинэн бардыбыт. Иркутскайга төһөн пересыльнай пуунга сүөкөһүлэр. Борохоттан тахсарбытыгар, фронтта барааччыларбытын илдьэ барыттар. Быраһаайдаспака да хаалдыбыт.

Иркутскайга пересыльнай пуунга 3 хоннубут. Онтон Чурапчытан барбыт 52 киһини 8 көс сиргэ Усолье-Сибирское диэн куоракка ыттылар. Онтон 73 киһигитин Иркутскай куоракка атаах таһаһын онорор фабрикага хааллардылар.

Усолье-Сибирское куоракка оччо-

киһигэ уонна Кытаанахтан Евсей Захаров испиэскэлээх ууга сытар тириэтин орууллар. Ханна эрэ илдьэн бөлөһүн ыраастаан баран, минэ станокка аҕалаллар. Ол соҕорох станокка тири кыһылтан хаалан тириэтин-халыаһы бөрү буолар. Ыраастаһытым кэһи аны хотууру сыһылаан баран субатын ыраастыһар. Онно барытыгар биһиги дьоммут үлэллөлөр. Испиэскэни, кыраасканы, араас химияны тутталлара кийи доруубулатыгар туох аһына буолуой, сүрдэрин дьайар.

Заводка араас үлэ элбэх. Сорехтор-бут көчтөрдүлүлэр. Сарсыарда 8 частан күүһэ 8-ка диэри үлэллэллэр. Астара сууккара 600 грамм хара кыһыл уонна халыһыт ууга. Кэлин үчүгүйдүк үлэллэһиттэрэ талон биһиги буолбуттара. Ол талонунан 100 г туустаах балык ылан эбиһибит. Ырыы, дьүдүйи бөрү буолла. Вахсыттан Филипп Ноговицын ачыккаан албута. Биһиги соҕуруу кэһилээк кийитин тири уорууттар кыһыта диэн хаайыла ыһыттылар. Кырдык эрэ, сымыйа эрэ, нууччалык билбэт кийи кырдыһыт булан ыһат этэ.

Күһүрү уонча учууталы дойдубуларга тенүүһэрбиттэрэ. Өрөбүл күн өрөтөллөр, илдиэл аайы баанныкта-таллар. Боростуой рабочай таһаһынан

кытта Андрей Исаакович Катакинов, Никсифор Никсифович Гоголев, Никита Иванович Попов, Василий Афанасьевич Макаров, Сергей Никсифович Гоголев барсыбыттары кийи дьаһаар. Хас да кийини умуһунуу быһылаах. Ол барбыт дьон толору испиэһкэтиэ военкомка баар буолуохтаах. Трудокка ыһылан элбэх буолан хаартыскара түспүтүт. Минэ баар этэ даҕаны кэһи сүтэн хаалбыта. Арай 21 буолан Дьоккуускайга төһөн иһэн түспүт хаартыскабыт баар. Ол дьоннор үксүлөр олхотон туораатылар. Биһиги мин килэр-барар дьонтон сураһан көрбүн даҕаны, биһиги үлэ фронтугар сыдыбыт дьоммуттан ким да баарын испиэһин. Арааһа соҕорох хааллым дуу?

Мин хаартыскара үһэс эрээккэ хаһаастаан үһүс туораһан. Атын дьоммут харах мөлүһөн кыһыл көрбөт буолбуттун. Олорор, сиргэргэ тутта биһигиэргэ дьаһ сымыйын. Аҕалара, эһэлэрэ Улуу Кыһыла туһугар киллэрибит кыһааттары сымалыахтар, кийилэр кэһилэ-тэрин урдүктүк тутуохтара, олхотторун салгыахтара диэн бигэ эрилтэхпин.

И. Г. ГОГОЛЕВ,
үлэ фронтун кыһылааһа,
Алар кийиһигин
Бочоттаах гражданина.

АРМИЯТТАН МАХТАЛ СУРУК КЭЛЛЭ

БЛАГОДАРСТВЕННОЕ ПИСЬМО

Уважаемые Алексей Дмитриевич и Анастасия Афанасьевна!

Ваш сын Иван проходит военную службу в нашем Краснознаменном соединении, которое находится на о. Сахалин, Дальневосточном форпосте России.

За время службы он зарекомендовал себя только с положительной стороны. Его отличает высокая добросовестность при выполнении служебных обязанностей, личная дисциплинированность и организованность, стремление к достижению высоких показателей в боевой учебе.

За достигнутые высокие результаты в боевой подготовке, личную дисциплину и исполнительность, проявленные хорошие профессиональные качества при выполнении учебно-боевых задач Ваш сын неоднократно поощрялся командованием, чем продолжает славные традиции воинско-дальневосточников.

Командование части выражает Вам глубокую признательность. Желаем Вам крепкого здоровья, успехов в работе и выражаем уверенность в том, что Ваш сын и впредь будет добросовестно выполнять свой гражданский долг.

Подполковник С. ГРЕБЕННИКОВ,
командир войсковой части 36355.

Чурапчы кийиһигин олохтоохторо Алексей Дмитриевич уонна Анастасия Афанасьевна Васильевтар уоллара Иван аҕын кийи чир-тээхтик толорон армияга сулууспалыа сыттар. Кийи төрөһүттэрин аатыгар ыраах Сахалинтан махтал сурук кэлбитин Чурапчы дьонугар-сэргэтигэр таһаарыбыт.

БЛАГОДАРСТВЕННОЕ ПИСЬМО

Уважаемые Алексей Дмитриевич и Анастасия Афанасьевна!

Командование войсковой части 52924 благодарит Вас за то, что Вы в своем сыне воспитали порядочные, человеческие и гражданские качества, которые он показал проявив доброту, сочувствие, заботу о маленьком ребенке офицера.

Своими положительными действиями Ваш сын оказал добровольную порядочную помощь для того, чтобы дочь офицера жила полноценной жизнью.

Благодарим Вас за Вашего сына, благодарим его.

С уважением к Вам и Вашему сыну

Полковник И. ИЩЕНКО,
командир войсковой
части 52924,
подполковник Д. ЧАВЛЕНШВИЛИ,
зам. командира войсковой части
по воспитательной работе.

балања

A photograph of two young men standing next to a snowboard. The man on the left is wearing a dark jacket and a dark beanie. The man on the right is wearing a dark jacket and a dark beanie with a star. The snowboard is white with a graphic of a person's face. The background is a snowy, mountainous landscape.

БАДГААНЫ БЭДЭМНЭЭТЭ НАТАЛЬЯ ГАРГИЛЬЕВА

9 МАЯ!

АКБ "Алмазэргиэнбанк" ОАО сердечно поздравляет всех ветеранов Великой Отечественной войны и тружеников тыла с праздником **Великой Победы!**

Желаем Вам крепкого здоровья, благополучия, долгой счастливой и мирной жизни!

www.albank.ru

ФИЛИАЛЫ И ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ОФИСЫ

г. Якутск
пр. Ленина, 1
ул. Кирова, 10
ул. Кирова, 28/1

г. Мирный
г. Норильск
г. Покровск
г. Вилуйск
г. Алдан

Ленинградский, пр. 23
ул. Советская, 65
ул. Неустрова, 1 а
ул. Ст. Арханова, 10
ул. Дзержинского, 38

(236) 31-833
(234) 22-135
(244) 41-797
(232) 42-816
(245) 33-834

г. Сунтар
г. Верхневилюйск
г. Нерюнгли-Бистэ
г. Чуратча
г. Мана

ул. Ленина, 25 а
ул. 80 лет ВАСОП, 11
ул. Ленина, 44
ул. Октябрьская, 28
ул. Южная, 16

(235) 21-004
(233) 42-310
(243) 47-323
(251) 42-803
(243) 41-251

Горячая бесплатная линия: 8-800-100-34-22

АЛМАЗЭРГИЭНБАНК

Муниципальное образование "Чурапчинский улус (район)"

РАСПОРЯЖЕНИЕ

О проведении улусного целевого рейда по предупреждению правонарушений среди несовершеннолетних

На основании ФЗ-120 от 07/07/2003 г. "Об основах системы профилактики безнадзорности и правонарушений несовершеннолетних", в целях повышения безопасности жизни, здоровья и охраны прав ребенка, эффективности профилактики правонарушений среди несовершеннолетних детей Чурапчинского улуса.

1. В соответствии с планом работы КДН и ЗП с 11 по 18 мая 2008 года провести на территории улуса целевой рейд по предупреждению правонарушений среди несовершеннолетних.

2. Создать рейдовую комиссию по предупреждению правонарушений среди несовершеннолетних с привлечением государственных муниципальных органов, общественности.

3. Сформировать комиссию.

4. Главам МО и населен и директорам общеобразовательных учреждений провести на местах целевые рейды.

5. Утвердить график выхода членов комиссии.

6. Начальникам учреждений обеспечить автотранспорт, согласно графику.

7. Контроль за исполнением данного распоряжения возложить на заместителя главы по социальным вопросам Лобанова ДМ.

С. И. ЯКОВЛЕВ

Глава Муниципального образования
"Чурапчинский улус (район)".

Винокурова Л.Г. — директор ЦСПНМ
Транспорт: ЧСОП №2 (отв. Носовидина М.Т.)

12 мая
Николина Д.Е. — специалист по опеке и попечению
Корюнов А.Е. — врач-педиатр ЦУБ
Осиповичев И.И. — глава с. Чурапча
Иванова В.С. — участковый с. Чурапча
Транспорт: Адаман с. Чурапча (отв. Никольская Д.Е.)

13 мая
Ахматова Н.П. — зам. директора УПК "Арчы"
Попова С.Н. — специалист по молодежи
Готовцев И.И. — ректор ЧГФЮС
Басильева С.Д. — директор "Сахателем"
Транспорт: ЧГФЮС (отв. Ахматова Н.П.)

14 мая
Семенова С.А. — инспектор ГДН ОВД
Елисеева П.Д. — начальник управления по соц. защите
Новгородов И.И. — ИП
Макаров П.П. — ОГПН
Транспорт: управление социальной защиты населения (отв. Семенова С.А.)

15 мая
Винокурова И.Г. — начальник воспит. отдела МУ УО
Павлова Т.В. — директор ЧСОП №1
Портянгина Т.И. — начальник Роспотребнадзора
Шестаков Н.Н. — начальник ЦЗН
Транспорт: МУ УО (отв. Винокурова И.Г.)

16 мая
Корюнов А.И. — инспектор ГДН ОВД
Долгачевский М.В. — директор ЧСОП №2
Саввин Е.И. — начальник Чурапчинского филиала ГУП ЖКХ

Силуев Н.В. — начальник ГИБДД
Транспорт: Чурапчинский филиал ГУП ЖКХ (отв. Корюнов А.И.)

17 мая
Сторослова С.Д. — отв. секретарь КДН
Ванякина С.В. — уполномоченный по правам ребенка
Иванова В.С. — участковый с. Чурапча
Иванов М.С. — специалист отдела по спорту
Транспорт: ОВД Чурапчинского улуса (отв. Сторослова С.Д.)

18 мая
Лобанова Д.М. — зам. главы по соц. вопросам
Дидорова Ю.Л. — зам. прокурора
Гуляев Н.Н. — директор ЧРССОШИ
Готовцев И.И. — ректор ЧГФЮС
Транспорт: РИО "Сана олох" (отв. Лобанова Д.М.)

С.Д. СТАРОСТИНА

Ответств. секретарь КДН ИЗП

Извещение о проведении открытого аукциона на право заключения муниципального контракта на ремонт и содержание муниципальных автодорог

1. Форма торгов: открытый аукцион.

2. Полное наименование заказчика/организатора торгов:

2.1. Администрация МО "Чурапчинский улус (район)"

2.2. Место нахождения/Почтовый адрес: 678670, Республика Саха (Якутия), с. Чурапча, ул. Ленина, 41, кабинет 23, тел.: 8 (41151) 41-184, факс 41-601 e-mail: churachn@mtcs.ru

3. Предмет муниципального контракта: ремонт и содержание муниципальных автодорог МО "Чурапчинский улус (район)" РС (Я).

4. Место выполнения работ: РС (Я), Чурапчинский улус (район).

5. Срок, место и порядок предоставления документации об аукционе: официальный сайт, содержащий документацию об аукционе:

http://goszakupkeconomy.ykt.ru. Предоставление доку-
ментации об аукционе осуществляется по запросу лю-
бого заинтересованного лица, поданного в письменной
форме в течение двух дней со дня получения заказчиком
соответствующего заявления или по месту нахождения
заказчика/организатора торгов. В случае направления
документации об аукционе по почте или в электронном
виде, отправитель не берет на себя ответственность за ут-
рату или пручение документации об аукционе с послед-
ствием.

6. Начальная (максимальная) цена контракта: 4 792 000 российских рублей (в т.ч. все налоги, сборы и прочие
обязательные платежи, уплачиваемые и взимаемые на
территории РФ, затраты, связанные с приобретением ма-
териалов, со страхованием рисков, которые должен будет
оплатить Участник в случае победы в аукционе).

7. Место, дата и время проведения аукциона: в 10 ч. 00
мин. местного времени 31 мая 2008 года по адресу: 678670,
РС (Я), с. Чурапча, ул. Ленина, 41, аукционный зал, II этаж.

8. Место, дата и время начала рассмотрения заявок на
участие в аукционе: в 10 ч. 00 мин. местного времени 30 мая
2008 года по адресу: 678670, РС (Я), с. Чурапча, ул. Ленина,
41, аукционный зал, II этаж.

9. Преимущественные, предоставляемые осуществляю-
щим производств товаров, выполнение работ, оказание
услуг учреждениям и предприятиям уголовно-исполни-
тельной системы и (или) организациям инвалидов: 10%

10. Место, дата и время начала рассмотрения заявок на
участие в аукционе: в 10 ч. 00 мин. местного времени 30 мая
2008 года по адресу: 678670, РС (Я), с. Чурапча, ул. Ленина,
41, аукционный зал, II этаж.

11. Место, дата и время начала рассмотрения заявок на
участие в аукционе: в 10 ч. 00 мин. местного времени 30 мая
2008 года по адресу: 678670, РС (Я), с. Чурапча, ул. Ленина,
41, аукционный зал, II этаж.

12. Место, дата и время начала рассмотрения заявок на
участие в аукционе: в 10 ч. 00 мин. местного времени 30 мая
2008 года по адресу: 678670, РС (Я), с. Чурапча, ул. Ленина,
41, аукционный зал, II этаж.

13. Место, дата и время начала рассмотрения заявок на
участие в аукционе: в 10 ч. 00 мин. местного времени 30 мая
2008 года по адресу: 678670, РС (Я), с. Чурапча, ул. Ленина,
41, аукционный зал, II этаж.

15 лет

График выхода членов комиссии:

8 мая

Сторослова С.Д. — отв. секретарь КДН

Гуляев Н.Н. — директор ЧРССОШИ

Попова А.Г. — врач-педиатр

Иванов М.С. — специалист по спорту

Транспорт: Администрация МО (отв. Лобанова Д.М.)

9 мая

Сидорова А.П. — директор ЦСПНМ

Закорев А.А. — директор-дир. ГУ РИО "Сана олох"

Павлова Т.В. — директор ЧСОП №1

Федоров А.В. — директор колледжа

Транспорт: Администрация МО (отв. Лобанова Д.М.)

10 мая

Борисов В.С. — начальник МОБ ОВД

Саввин М.Н. — директор СРЦН

Гуляев Н.Н. — директор ЧРССОШИ

Сторослова П.И. — начальник деп. управления

Транспорт: ЧРССОШИ (отв. Гуляев Н.Н.)

11 мая

Носовидина М.Т. — специалист по делам семьи

Долгачевский М.В. — директор ЧСОП №2

Саввин Е.И. — начальник Чурапчинского филиала ГУП ЖКХ

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№158

от 5 мая 2008 г.

В связи с чрезвычайными происшествиями, случившимися в Первомайские праздничные дни в с. Кытанах, с. Чурапча, и в целях охраны общественного порядка, на основании Устава МО "Чурапчинский улус (район)" РС (Я) от 30.09.2006 г. №438, распоряжаюсь:

1. Рекомендовать всем юридическим лицам, индивидуальным предпринимателям, осуществляющим розничную продажу алкогольной продукции пива на территории МО "Чурапчинский улус (район)" ограничить реализацию указанной продукции в период с 7 по 16 мая 2008 года с 9 ч. 00 мин до 18 ч. 00 мин.

2. Чурапчинскому отделу внутренних дел (Дьячковский К.Д.) усилить контроль за общественным порядком, применять административные взыскания за распитие спиртных напитков и пива в общественных местах.

3. Главам наслежных администраций рекомендовать принять необходимые меры по усилению контроля за распространением спиртных напитков пива на территории наслега.

4. Указанным в п.1 настоящего распоряжения, лицам, запретить реализацию алкогольной продукции с содержанием этилового спирта более 15 процентов объема готовой продукции во время празднования Дня Победы в местах массового скопления граждан.

5. Определить местами массового скопления граждан по время празднования Дня Победы следующие территории: прилегающие территории к культурным центрам, клубам населенных пунктов; стадионы населенных пунктов; улицы с маршрутом парадного шествия; скверы, площади.

6. Настоящее распоряжение подлежит публикации в местной газете, вступает в силу с момента публикации.

СИЯКОВЛЕВ

глава администрации МО "Чурапчинский улус (район)".

Муниципальное образование "Чурапчинский улус (район)"

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№157

от 5 мая 2008 г.

О запрете движения транспортных средств по ледовым переправам на территории Чурапчинского улуса

В целях недопущения гибели людей, предотвращения аварий техники на ледовых переправах на территории Чурапчинского улуса:

1. В связи с погодными условиями запретить движение населения по льдам озер и рек на территории Чурапчинского улуса.

2. ОВД Чурапчинского улуса Дьячковский К.Д. усилить контроль на ледовых переправах, нарушителям принять меры административного воздействия.

3. Руководителям организаций и предприятий усилить контроль над движением ведомственным транспортным средствам.

4. Главам МО поселений принять под личный контроль движение транспортных средств на своих территориях, при случаях нарушения ставить в известность ОВД Чурапчинского улуса.

5. Данное распоряжение опубликовать в улусной газете "Сага олох".

6. Контроль за исполнением данного распоряжения возложить на заместителя председателя КЧС МО "Чурапчинского улуса" Лыткина Т.М.

СИЯКОВЛЕВ

глава администрации МО "Чурапчинский улус (район)".

Муниципальное образование "Чурапчинский улус (район)"

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№158

от 6 мая 2008 г.

О запрете продажи вино-водочных изделий и пива

В целях поддержания общественного порядка в праздничные дни:

1. Запретить 8 и 9 мая 2008 года продажу вино-водочных изделий и пива по всех торговых точках Чурапчинского улуса независимо от форм собственности.

2. Председателю правления потребобщества "Маарьасчаан" Григорьевой А.Г., руководителям частных торговых точек принять данное распоряжение к исполнению.

3. Контроль за исполнением данного распоряжения оставляю за собой.

СИЯКОВЛЕВ

глава администрации МО "Чурапчинский улус (район)".

Наследный совет муниципального образования "Чурапчинский наслег" Чурапчинского улуса (района) V сессии второго созыва

с. Чурапча

15 апреля 2008 года

РЕШЕНИЕ № 20

Об утверждении границы территории ТОС "Чаран"

В соответствии со ст. 27 Федерального закона от 06.10.2003 N 131-ФЗ "Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации", статьи 14 Устава муниципального образования "Чурапчинский наслег" и в целях определения порядка организации и осуществления территориального общественного самоуправления в муниципальном образовании "Чурапчинский наслег" наследный Совет, решает:

1. Одобрить проект Положения о территориальном общественном самоуправлении "Чаран", согласно приложению №1.

2. Утвердить границы ТОС "Чаран", на которой предполагается осуществление территориального самоуправления органами ТОС "Чаран" в МО "Чурапчинский наслег", в соответствии с планом территории.

Границы ТОС "Чаран" составляет – территория Чурапчинского наслега от южной стороны моста им. Лазарева и по восточной стороне улицы Карла Маркса до пересечения улиц Карла Маркса и Трактовая. Далее по северной стороне ул. Трактовая обхватывая территорию Аэропорта, и включая Никитин Склад, и включая весь микрорайон РС, и далее ул. Советская, и далее по южной стороне ул. Коньстантинова до моста им. Лазарева.

3. Одобрить избранное собранием граждан Ермолаеву Екатерину Николаевну – председателем ТОС "Чаран".

4. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на комиссию по жизнеобеспечению населения (председатель Гуляев П.Д.).

5. Данное решение – опубликовать в улусной газете "Сага олох".

Председатель наследного Совета Ф.С. Чигиняров, Глава МО "Чурапчинский наслег" И.И. Оконешников.

Наследный совет муниципального образования "Чурапчинский наслег" Чурапчинского улуса (района) V сессии второго созыва

с. Чурапча

15 апреля 2008 года

РЕШЕНИЕ № 24

Об утверждении территориального планирования с. Чурапча Чурапчинского улуса

В соответствии с Градостроительным кодексом РФ, статьи 15 Устава МО "Чурапчинский наслег", протокола публичного слушания разработкой документов территориального планирования с. Чурапча Чурапчинского улуса, наследный Совет, решил:

1. Утвердить генеральный план территориального планирования с. Чурапча Чурапчинского улуса, согласно приложению №1.

2. При реализации генерального плана административного МО "Чурапчинский наслег" учесть требования программы "Житие-Чаран".

3. Данное решение – опубликовать в улусной газете "Сага олох", а также внести информацию в официальный сайт муниципального образования.

Председатель наследного Совета Ф.С. Чигиняров, Глава МО "Чурапчинский наслег" И.И. Оконешников.

СОСТАВ ПРОЕКТА "РАЗРАБОТКА ДОКУМЕНТОВ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ с. ЧУРАПЧА ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА КОРРЕКТИРОВКА ГЕНПЛАНА"

№ п/п	Наименование чертежей	Масштаб	Изм. №
1	Пояснительная записка (том 1)		040370
2	Чертежи (том 2)		
2.1	Карта территориального устройства Чурапчинского улуса	6/м	040361
2.2	Схема положения с. Чурапча в системе расселения улуса	M 1:50 000	040362
2.3	План современного использования территории (опорный план)	M 1:5 000	040363
2.4	Схема планировочных ограничений Санитарно - защитные и охранные зоны	M 1:5 000	040364
2.5	Генеральный план (основной чертеж)	M 1:5 000	040365
2.6	Схема кварталов и красных линий	M 1:10 000	040366
2.7	Схема организации транспорта-улично-дорожной сети	M 1:10 000	040367
2.8	Схема вертикальной планировки	M 1:5 000	040368
2.9	Схема расположения инженерных сетей и сооружений	M 1:5 000	040369
3	Прогноз развития производственной и социальной сферы с. Чурапча Документация (том 3)	A4	040371
4	Альбом (цветные копии чертежей - том 4)	A3	040372
5	CD (электронная версия проекта)		040373
6	Инженерно-технические мероприятия гражданской обороны. Мероприятия по предупреждению чрезвычайных ситуаций (том 5)	A4	040374

СВЕРБАНК РОССИИ ОАО ПРОДОЛЖАЕТ ОСУЩЕСТВЛЯТЬ КОМПЕНСАЦИОННЫЕ ВЫПЛАТЫ ПО ВКЛАДАМ, ЯВЛЯЮЩИМСЯ ГАРАНТИРОВАННЫМИ СБЕРЕЖЕНИЯМИ СОГЛАСНО ФЕДЕРАЛЬНОМУ ЗАКОНУ ОТ 10 МАЯ 1995 ГОДА № 73-ФЗ "О ВОССТАНОВЛЕНИИ И ЗАЩИТЕ СБЕРЕЖЕНИЙ ГРАЖДАН РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ"

В 2008 году, на основании Федерального закона от 24 июля 2007 года № 198-ФЗ «О федеральном бюджете на 2008 год и на плановый период 2009 и 2010 годов» по вкладам, внесенным в Сберегательный банк Российской Федерации до 20 июля 1991 года, структурными подразделениями банка производятся следующие виды выплат:

Компенсация в размере остатка вклада на 20.06.1991 (исходя из нарицательной стоимости денежных знаков в 1991 году)

Право на ее получение имеют граждане Российской Федерации:

- по 1954 г.д. рождения включительно,
- инвалидам I группы,
- инвалидам, имеющим III степень ограничения способности к трудовой деятельности,
- инвалидам II группы,
- родителям и опекунам (попечителям) детей-инвалидов,
- родителям и опекунам (попечителям) инвалидов с детства,
- родителям, сыновья которых проходили военную службу по призыву и погибли (умерли) в период прохождения службы в мирное время.

Выплата доплатительной компенсации в размере остатка вклада на 20.06.1991 производится также:

- по целевым вкладам на детей,
- по вкладам на детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей.

Размер компенсации не уменьшается на сумму ранее полученной предварительной компенсации (компенсаций).

Компенсация на оплату ритуальных услуг в размере до 6 тыс. руб.

Указанная компенсация выплачивается наследникам либо физическим лицам, осуществившим оплату ритуальных услуг, в случае смерти в 2001-2008 годах владельца вклада, зачисленного на день смерти гражданином Российской Федерации.

Выплата компенсации производится независимо от компенсации, полученной владельцем вклада при жизни.

- по 1954 г.д. рождения включительно,
- инвалидам I группы,
- инвалидам, имеющим III степень ограничения способности к трудовой деятельности,
- инвалидам II группы,
- родителям и опекунам (попечителям) детей-инвалидов,
- родителям и опекунам (попечителям) инвалидов с детства,
- родителям, сыновья которых проходили военную службу по призыву и погибли (умерли) в период прохождения службы в мирное время.

Выплата доплатительной компенсации в размере остатка вклада на 20.06.1991 производится также:

- по целевым вкладам на детей,
- по вкладам на детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей.

Размер компенсации не уменьшается на сумму ранее полученной предварительной компенсации (компенсаций).

Компенсация на оплату ритуальных услуг в размере до 6 тыс. руб.

Указанная компенсация выплачивается наследникам либо физическим лицам, осуществившим оплату ритуальных услуг, в случае смерти в 2001-2008 годах владельца вклада, зачисленного на день смерти гражданином Российской Федерации.

Выплата компенсации производится независимо от компенсации, полученной владельцем вклада при жизни.

Физическое лицо, осуществившее оплату ритуальных услуг, выплаты компенсации осуществляется до истечения 6 месяцев со дня открытия наследства.

Размер компенсации и доплатительной компенсации в размере остатка вклада на 20.06.1991, выплачиваемой наследникам, таковым право на ее получение, не уменьшается на сумму ранее полученной компенсации на оплату ритуальных услуг в размере до 6 тыс. руб.

Environ Biol Fish (2015) 98:1031–1040